

แบบจำลองเชิงสาเหตุของความต้องการศึกษาต่อและความพึงพอใจในมหาวิทยาลัย

ชวลา ละวาทิน

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

CAUSAL RELATIONSHIP OF NEED FOR ATTENDING AND SATISFACTION OF UNIVERSITY

Chawala Lawatin

Faculty of Management Sciences, Valaya Alongkorn Rajabhat University

E-mail address: chawalar@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 9 เมษายน 2563

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 2 มิถุนายน 2563

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 10 มิถุนายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความต้องการในการศึกษาต่อกับความพึงพอใจ โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จำนวน 242 คน และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ จากประชากรทั้งหมด 300 คน การวัดความต้องการศึกษาต่อและความพึงพอใจด้วยสมการโครงสร้างแบบกำลังสองน้อยที่สุดบางส่วน ผลการวิจัยพบว่าความต้องการในการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับความพึงพอใจของนักศึกษา

คำสำคัญ: ความต้องการศึกษาต่อ ความพึงพอใจ สมการโครงสร้างแบบกำลังสองน้อยที่สุดบางส่วน

Abstract

The objective of this study was to study the causal relationship between the needs for attending and the satisfaction for a university. The sample consisted of 242 first-year students from the management Science faculty of Valaya Alongkorn Rajabhat university and population 300 random sample by Yamane Taro. They were selected using the partial least squares structural equation model. The results showed that the needs are positively related to the satisfaction for the university.

Keywords: The Needs for Attending, Satisfaction, Partial Least Square Structural Equation Model

บทนำ

การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาประเทศตามแผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการส่งเสริมศักยภาพของประชากร การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของคน มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย เพื่อความสอดคล้องกับตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12, 2559) จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) กล่าวถึงวิกฤตสังคมสูงวัยในประเทศไทยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 13.8 ซึ่งถือว่าเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ และในปี พ.ศ. 2563 จะมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 19.1 (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579, 2560) และมีไข้เพียงวิกฤตสังคมสูงวัยเท่านั้นที่ประเทศไทยกำลังเผชิญ แต่ยังมีกรลดลงของภาวะเจริญพันธุ์หรือการเกิดน้อยลงเป็นลำดับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 จนถึงในปี พ.ศ. 2576 จะมีแนวโน้มประชากรวัยเรียนลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้องวางแผนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีทักษะและสมรรถนะสูง รวมถึงการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้บูรณาการกับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

จากอัตราการเกิดที่ลดลงทำให้จำนวนนักเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การบริหารสถานการศึกษา การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และบุคลากรทางการศึกษา ส่งผลต่อการแข่งขันระหว่างสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ต้องมีกลยุทธ์ในการดึงดูดนักศึกษาเพื่อเข้าสู่สถาบันของตนเอง สถานการณ์มีความเปลี่ยนแปลงจากอดีตที่สถานศึกษาเป็นฝ่ายคัดเลือกนักศึกษาเข้าสู่สถาบัน แต่ในปัจจุบันกลับกลายเป็นนักศึกษาเป็นฝ่ายเลือกที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันต่าง ๆ ที่มีจำนวนที่นั่งมากกว่าจำนวนนักศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของการศึกษาความสัมพันธ์ของความต้องการศึกษาต่อกับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์ในการรับนักศึกษาและสร้างความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความต้องการในการเข้าศึกษาต่อ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัย
3. เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความต้องการในการศึกษาต่อกับความพึงพอใจของนักศึกษา

สมมติฐาน

ความต้องการในการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

วิธีวิจัย**ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จำนวน 300 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane Taro)

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดย n หมายถึง จำนวนขนาดตัวอย่าง

N หมายถึง จำนวนประชากร

e หมายถึง ความผิดพลาดคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (กำหนดให้ = 0.05)

ดังนั้นเมื่อแทนค่าการคำนวณตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ แล้วได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 171 คน

$$171 = \frac{300}{1+300(.05)^2}$$

แต่ในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทุกคนเป็นจำนวน 300 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 242 ชุด โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ แบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านสถาบัน ด้านเหตุผลส่วนบุคคล และด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจในมหาวิทยาลัย แบ่งเป็น 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน และด้านอาจารย์ที่ปรึกษา

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item - Objective Congruence) โดยการหาค่า IOC นั้น ผู้วิจัยได้นำไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาในการเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการปรับปรุงแก้ไข นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาคนอื่นที่ไม่ใช่ประชากรในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน และทำการวิเคราะห์หาค่าความน่าเชื่อถือ โดยใช้ Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าเท่ากับ 0.924 ซึ่งเป็นค่าที่เชื่อถือได้ (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2555)

วิธีกำลังสองน้อยที่สุดบางส่วน

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิเคราะห์สมการโครงสร้างแบบกำลังสองน้อยที่สุดบางส่วน เพื่อประมาณความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการศึกษาต่อกับความพึงพอใจของนักศึกษา โดยการวัดระดับที่ 1 ด้วยวิธี Becker et al (2012) คือไม่ต้องสร้างตัวแปรสร้างระดับที่ 2 ต่างจากวิธีของ Ringle, Sarstedt, Straub (2012) ที่ต้องสร้างตัวแปรสร้างระดับที่ 2 ในกระบวนการวิเคราะห์

แบบจำลองการพิจารณาจากความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ความเที่ยงตรงมี 2 ชนิดคือ ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) วัดด้วยค่าน้ำหนัก (Loading) ที่ต้องมากกว่า 0.5 มีนัยสำคัญทางสถิติและความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) วัดจากค่า AVE ที่สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงมีค่าต่ำกว่ารากที่สองของ AVE ความเชื่อถือวัดด้วย Cronbach Alpha และ Composite Reliability ที่ต้องมากกว่า 0.7

ตารางที่ 1 เกณฑ์วัดแบบจำลอง Outer หรือแบบจำลองการวัด (Measurement Model)

การวัด	ดัชนีวัด	เกณฑ์
Construct Reliability	Cronbach Alpha	>0.70
	Dijkstra-Henseler's rho (ρ_A)	>0.70
	Jöreskog's rho (ρ_c)	>0.70
	Composite Reliability คือ ความเชื่อมั่นเชิงองค์ประกอบ	>0.70
	Indicator Reliability คือความเชื่อมั่นของตัวแปรสังเกตได้ เป็นค่าความแปรปรวนของตัวแปรสังเกตได้โดยตัวแปรแฝงแสดงถึงความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยค่า Loading มากกว่า 0.708 ซึ่งเมื่อยกกำลังสองแล้วจะเท่ากับ Indicator Reliability ที่ควรมากกว่า 0.05	>0.50
Convergent Validity	ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนคือความเที่ยงตรงของมาตรวัดเพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวชี้วัดสามารถวัด Construct เดียวกันได้ โดยใช้เกณฑ์ Average Variance Extracted ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนที่ถูกสกัดได้	>0.50
Discriminant Validity	ความเที่ยงตรงเชิงจำแนกมาตรวัดแต่ละ Construct ใช้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงจำแนก โดยใช้เกณฑ์ Heterotrait-Monotrait Ratio of Correlations (HTMT)	<0.85

ที่มา: ปรับปรุงจาก ฉันทะ จันทะเสนา และคณะ (2560)

แบบจำลองโครงสร้างพิจารณาคุณภาพจากค่า Loading และ p-value R^2 และ f^2 คำนำน้าหนักมีนัยสำคัญการพิจารณาค่า R^2 แบ่งค่า R^2 เป็น 3 ระดับ คือ 0.25 (Weak) ระดับอ่อน 0.50 ระดับปานกลาง (Moderate) และ 0.75 ระดับสูง (Substantial) ค่า f^2 เท่ากับ 0.02 คือ Effect size ต่ำ f^2 เท่ากับ 0.15 คือ Effect size ปานกลาง f^2 เท่ากับ 0.35 คือ Effect size สูง การประมวลโดยใช้โปรแกรม ADANCO (Henseler & Dijkstra, 2015) วัดความน่าเชื่อถือได้ด้วยค่า Cronbach Alpha Dijkstra-Henseler's rho (ρ_A) และ Jöreskog's rho (ρ_c) มีค่ามากกว่า 0.7 ความเชื่อมั่น (Discriminant Validity) นำเสนอค่า Heterotrait-Monotrait Ratio of Correlations (HTMT) โดยมีค่าน้อยกว่าหนึ่งและมีนัยสำคัญ การวัดความอึดตัวของแบบจำลองด้วยค่า SRMR < 95% Bootstrap Quantile

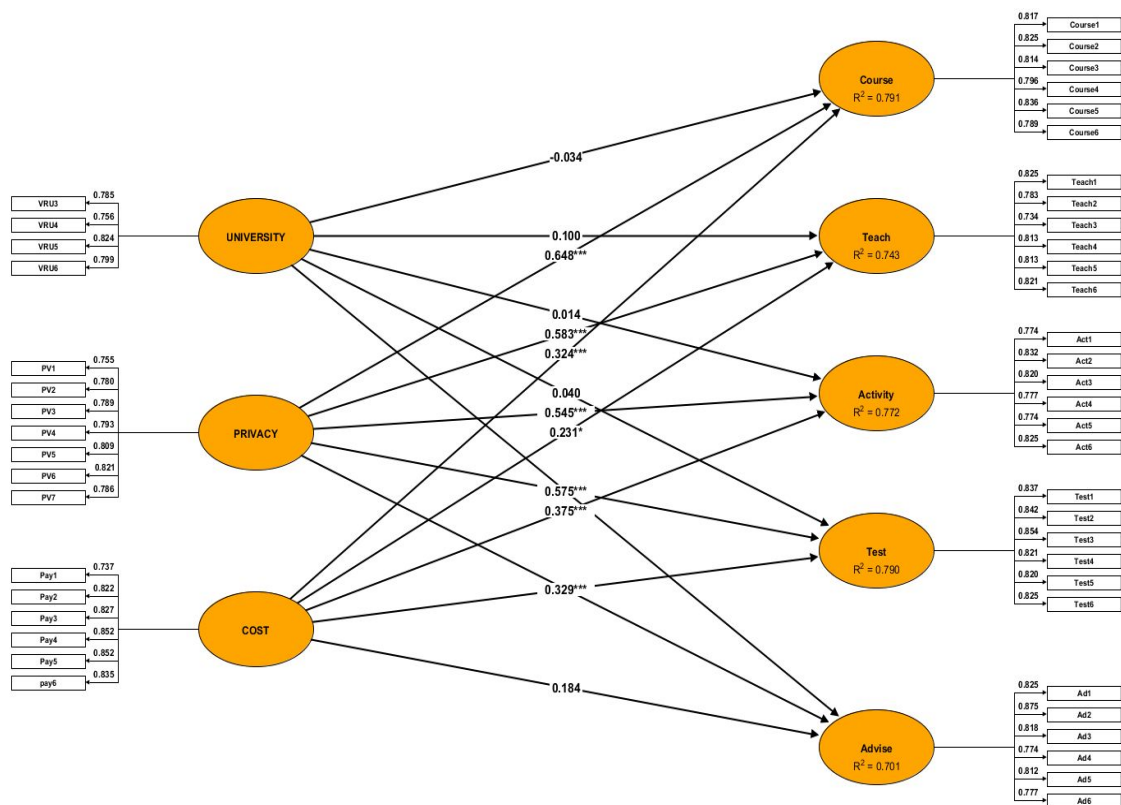
ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	ชาย	64 คน	26.4 %
	หญิง	178 คน	73.6 %
อายุ	15-20 ปี	214 คน	88.4 %
	21-25 ปี	27 คน	11.2 %
	26-30 ปี	1 คน	0.4 %

แบบจำลองการวัดระดับที่ 1

ภาพที่ 1 แบบจำลองการวัดระดับที่ 1

จากภาพแสดงวิธีวิเคราะห์ของ Becker et al (2012) ที่ไม่มีการสร้างตัวแปรสร้างระดับที่ 2 ในกระบวนการวิเคราะห์ โดยผลของการวิเคราะห์แบบจำลองการวัดระดับที่ 1 แสดงในตารางที่ 3 และตารางที่ 4

ตารางที่ 3 ค่าน้ำหนักของดัชนีและมาตรวัดความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือได้

	Loading	AVE	Dijkstra-Henseler's rho (ρ_A)	Jöreskog's rho (ρ_c)	Cronbach's alpha(α)
ความต้องการศึกษาต่อด้านสถาบัน		0.596	0.883	0.880	0.880
1.ท่านคิดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยนี้จะได้รับการยอมรับ	0.785				
2.ศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยนี้เป็นผู้มีชื่อเสียง	0.756				
3.มหาวิทยาลัยมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมเหมาะสม	0.824				
4.มหาวิทยาลัยมีสวัสดิการด้านหอพักสำหรับนักศึกษา	0.799				
ความต้องการศึกษาต่อด้านเหตุผลส่วนบุคคล		0.625	0.921	0.921	0.921
1.สาขาวิชาที่เปิดสอนสอดคล้องกับความต้องการของท่าน	0.755				
2.เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	0.780				
3.เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับของสังคม	0.789				
4.เพื่อตอบสนองความต้องการของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง	0.793				
5.เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ	0.809				
6.ท่านคิดว่าถ้าสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถหางานได้ง่ายขึ้น	0.821				
7.ท่านคิดว่าถ้าสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีรายได้สูงขึ้น	0.786				
ความต้องการศึกษาต่อด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา		0.675	0.927	0.926	0.926
1.ค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่ำ	0.737				
2.มหาวิทยาลัยมีสวัสดิการด้านที่พักในราคาต่ำ	0.822				
3.ค่าอาหารในมหาวิทยาลัยราคาต่ำ	0.827				

	Loading	AVE	Dijkstra-Henseler's rho (ρ_A)	Jöreskog's rho (ρ_c)	Cronbach's alpha(α)
4.ค่าบำรุงมหาวิทยาลัยต่ำกว่าสถาบันอื่น	0.852				
5.ค่าหน่วยกิตต่ำกว่าสถาบันอื่น	0.852				
6.ค่าใช้จ่ายในกิจกรรมระหว่างศึกษาต่ำ	0.835				
ความพึงพอใจด้านหลักสูตร		0.661	0.921	0.921	0.921
1. รายวิชามีความเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน	0.817				
2. รายวิชามีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	0.825				
3. การจัดลำดับรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม	0.814				
4. มีการจัดการเรียนตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน	0.796				
5. รายวิชามีการเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21	0.836				
6. รายวิชามีประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพ	0.789				
ความพึงพอใจด้านผู้สอน		0.638	0.915	0.914	0.914
1. ผู้สอนมีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน	0.825				
2. สอนตรงตามวัตถุประสงค์และคำอธิบายของแต่ละรายวิชา	0.783				
3. ผู้สอนส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาเรียนรู้ และมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	0.734				
4. ผู้สอนมีความเป็นกันเอง ให้คำแนะนำ และรับฟังความคิดเห็น	0.813				
5. ผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายในการสอนอย่างเหมาะสม	0.813				
6. ผู้สอนมีคุณธรรมและจริยธรรมต่อนักศึกษา	0.821				
ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		0.641	0.915	0.915	0.915
1. กิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของนักศึกษา	0.774				

	Loading	AVE	Dijkstra-Henseler's rho (ρ_A)	Jöreskog's rho (ρ_c)	Cronbach's alpha(α)
2. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	0.832				
3. กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ฝึกปฏิบัติจริงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	0.820				
4. กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับรายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	0.777				
5. กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้เกิดทักษะเพื่อการประกอบอาชีพ	0.774				
6. ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน	0.825				
ความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้		0.694	0.932	0.932	0.932
1. มีการประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน	0.837				
2. การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบและข้อตกลงร่วมกัน	0.842				
3. การวัดและประเมินผลมีความชัดเจนยุติธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้	0.854				
4. มีการใช้วิธีการวัดและประเมินอย่างหลากหลาย	0.821				
5. มีการแจ้งผลการประเมินเพื่อให้นักศึกษานำไปปรับปรุงตนเอง	0.820				
6. เมื่อมีข้อสงสัยนักศึกษาสามารถเรียกร้องให้เปิดเผยผลคะแนนได้	0.825				
ความพึงพอใจด้านอาจารย์ที่ปรึกษา		0.663	0.923	0.922	0.922
1. มีช่องทางหลากหลายที่ติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา	0.825				
2. ได้รับความสะดวกในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา	0.875				
3. อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาทั้งเรื่องการเรียนรู้และการใช้ชีวิต	0.818				

	Loading	AVE	Dijkstra-Henseler's rho (ρ_A)	Jöreskog's rho (ρ_c)	Cronbach's alpha(α)
4. อาจารย์ที่ปรึกษาเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน ของนักศึกษา	0.774				
5. มีตารางเวลาการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา อย่างชัดเจน	0.812				
6. อาจารย์ที่ปรึกษาคอยถามไถ่ปัญหาของ นักศึกษายู่เสมอ	0.777				

ค่าน้ำหนักของดัชนีและมาตรวัดความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.7 จากตารางพบว่า Dijkstra-Henseler's rho (ρ_A) ค่ามากที่สุดคือ 0.932 และค่าน้อยที่สุดคือ 0.883 Jöreskog's rho (ρ_c) ค่ามากที่สุดคือ 0.932 และค่าน้อยที่สุดคือ 0.880 Cronbach's alpha(α) ค่ามากที่สุดคือ 0.932 และค่าน้อยที่สุดคือ 0.880 AVE ต้องมากกว่า 0.50 จากตารางพบว่า AVE ค่ามากที่สุดคือ 0.694 และค่าน้อยที่สุดคือ 0.596 Loading ต้องมากกว่า 0.708 จากตารางพบว่า Loading ค่ามากที่สุดคือ 0.875 และค่าน้อยที่สุดคือ 0.734

ตารางที่ 4 Discriminant Validity: Discriminant Validity: Heterotrait-Monotrait Ratio of Correlations (HTMT)

Construct	สถาบัน	เหตุผล ส่วนบุคคล	ค่าใช้จ่าย	หลักสูตร	ผู้สอน	กิจกรรม	การวัดผล	อาจารย์ ที่ปรึกษา
สถาบัน								
เหตุผล ส่วนบุคคล	0.896							
ค่าใช้จ่าย	0.877	0.828						
หลักสูตร	0.844	0.916	0.847					
ผู้สอน	0.850	0.896	0.820	0.930				
กิจกรรม	0.852	0.897	0.861	0.962	0.970			
การวัดผล	0.870	0.907	0.870	0.913	0.944	0.968		
อ.ที่ปรึกษา	0.818	0.883	0.793	0.910	0.912	0.905	0.937	

จากค่าในตารางพบว่าการศึกษาครั้งนี้ตัวแปรที่ใช้ค่อนข้างมีความใกล้เคียงกัน จึงทำให้ไม่มีความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของความสัมพันธ์หลายตัวแปร

การวัดระดับที่ 2

ตารางที่ 5 คุณภาพแบบจำลองโดยรวม

ค่าสถิติ	Goodness of Model Fit (Saturated Model)			Goodness of Model Fit (Estimated Model)		
	Value	HI95	HI99	Value	HI95	HI99
SRMR	0.039	0.039	0.042	0.063	0.040	0.044
dULS	1.822	1.760	2.071	4.735	1.910	2.227
dG	1.852	1.992	2.200	2.092	1.997	2.204

การวัดมีสองลักษณะคือการพิจารณาค่า SRMR dULS และ dG ว่าน้อยกว่าการทดสอบของ Bootstrap Quantile ที่ระดับร้อยละ 95 หรือร้อยละ 99 และการพิจารณาค่า SRMR น้อยกว่า 0.08

แบบจำลองการวัดระดับที่ 2

ตารางที่ 6 ค่าน้ำหนักของดัชนีและมาตรวัดความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือได้

	Loading	AVE	Dijkstra-Henseler's rho (ρ_A)	Jöreskog's rho (ρ_c)	Cronbach's alpha(α)
ความต้องการศึกษาต่อ		0.732	0.894	0.891	0.891
1.ด้านสถาบัน	0.811				
2.ด้านเหตุผลส่วนบุคคล	0.915				
3.ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา	0.837				
ความพึงพอใจ		0.821	0.959	0.958	0.958
1.ด้านหลักสูตร	0.920				
2.ด้านผู้สอน	0.894				
3.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	0.913				
4.ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน	0.934				
5.ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา	0.867				

ค่าน้ำหนักของดัชนีและมาตรวัดความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.7 จากตารางพบว่า Dijkstra-Henseler's rho (ρ_A) ค่ามากที่สุดคือ 0.959 และค่าน้อยที่สุดคือ 0.894 Jöreskog's rho (ρ_c) ค่ามากที่สุดคือ 0.958 และค่าน้อยที่สุดคือ 0.891 Cronbach's alpha(α) ค่ามากที่สุดคือ 0.958 และค่าน้อยที่สุดคือ 0.891 AVE ต้องมากกว่า 0.50 จากตารางพบว่า AVE ค่ามากที่สุดคือ 0.821 และค่าน้อยที่สุด

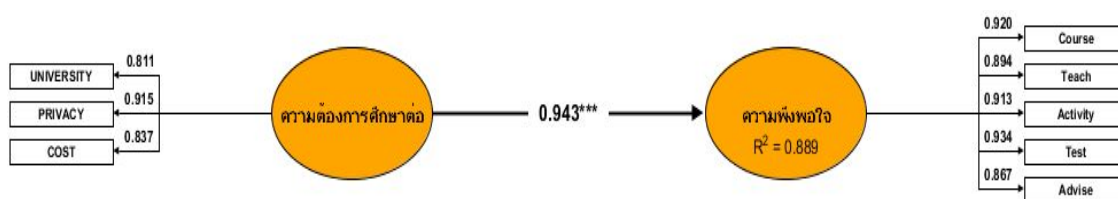
คือ 0.732 Loading ต้องมากกว่า 0.708 จากตารางพบว่า Loading ค่ามากที่สุดคือ 0.934 และค่าน้อยที่สุดคือ 0.811

ตารางที่ 7 Discriminant Validity: Discriminant Validity: Heterotrait-Monotrait Ratio of Correlations (HTMT)

Construct	ความต้องการศึกษาต่อ	ความพึงพอใจ
ความต้องการศึกษาต่อ		
ความพึงพอใจ	0.942	

ความต้องการศึกษาต่อกับความพึงพอใจ ดัชนีวัดค่อนข้างที่จะมีความใกล้เคียงกัน จึงทำให้ไม่มีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

แบบจำลองโครงสร้าง

ภาพที่ 2 แบบจำลองการวัดระดับที่ 2

ตารางที่ 8 ผลกระทบ

Effect	Beta	p-value(2-sided)	Cohen's f^2	สมมติฐาน
ความต้องการศึกษาต่อ->ความพึงพอใจ	0.943	0.000	7.988	ยอมรับ

พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Beta) ต้องมากกว่า 0.2 และมีนัยสำคัญ โดยค่า f^2 ต้องมากกว่า 0.15 และค่า R^2 เท่ากับ 0.889 ซึ่งมีขนาดใหญ่

อภิปรายผล

ความต้องการในการศึกษาต่อกับความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ มีความสัมพันธ์ทางตรงต่อกันอย่างมาก หมายถึงนักศึกษาที่มีความต้องการในการเข้า

ศึกษาต่อที่คณะวิทยาการจัดการ เมื่อได้เข้ามาศึกษาแล้วเกิดความพึงพอใจต่อมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ เป็นอย่างยิ่ง โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการในการศึกษาต่อทั้ง 3 ด้านคือ

1. ด้านสถาบัน เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม รวมถึงสวัสดิการด้านหอพักนักศึกษา สิ่งเหล่านี้มีผลต่อความต้องการในการเข้าศึกษาต่อ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศรี เพชรโชติ (2560) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านการบริหาร และด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน

2. ด้านเหตุผลส่วนบุคคล เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความต้องการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเอง และคิดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถหางานได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ชูจินดาและคณะ (2555) ที่ศึกษาถึงแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ในเขตจังหวัดนนทบุรี พบว่าแรงจูงใจในการศึกษาต่อด้านเหตุผลส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากและเป็นลำดับแรก ลำดับต่อมาคือด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ ภาพลักษณ์สถาบันและปัจจัยทางสังคม เหตุผลส่วนตัวที่ต้องการศึกษาต่อคือต้องการเพิ่มวุฒิการศึกษา การยกระดับฐานะ โอกาสได้งานทำ ต้องการการยอมรับจากผู้อื่น และสร้างความมั่นใจความภาคภูมิใจให้กับตนเอง

3. ด้านค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษา เกี่ยวข้องกับค่าหน่วยกิต ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง รวมถึงค่าใช้จ่ายในกิจกรรมระหว่างศึกษามีราคาค่อนข้างต่ำเป็นเหตุให้นักศึกษามีความต้องการในการเข้าศึกษาต่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มีสิทธิ์ ชัยมณี (2559) ที่ศึกษาถึงการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่านักศึกษาที่เลือกเข้าศึกษาต่อคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เนื่องจากมหาวิทยาลัยปทุมธานีมีนโยบายการเก็บค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงการศึกษา ในอัตราที่สมเหตุสมผลและยังมีทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาดอกเบี้ยต่ำ

ประเด็นความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ประกอบด้วยความพึงพอใจด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน และด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางตรงกับความต้องการในการศึกษาต่อของนักศึกษา

1. ความพึงพอใจด้านหลักสูตร เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนทันสมัย มีความสอดคล้องกับตลาดแรงงาน การเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 และรายวิชาเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมะณี การินทร์ และคณะ (2558) ทำการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในหลักสูตรอยู่ในระดับมากเนื่องจากรายวิชาที่มีความทันสมัยเหมาะสมและสอดคล้อง

กับความต้องการเรียน รายวิชาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนและมีประโยชน์ต่อการนำไปประกอบวิชาชีพ

2. ความพึงพอใจด้านผู้สอน เกี่ยวข้องกับคุณวุฒิและประสบการณ์ของผู้สอน การสอนตรงวัตถุประสงค์และคำอธิบายรายวิชา ผู้สอนมีความเป็นกันเองและมีคุณธรรมจริยธรรมต่อนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาจารย์ ประจวบเหมาะ และคณะ (2254) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดระบบการเรียนการสอนหลักสูตรการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรมากที่สุดในด้านผู้สอน กล่าวคือ ผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นอาจารย์และผู้สอนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีความน่าเชื่อถือ

3. ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับความต้องการความสามารถของนักศึกษาและให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอน รวมถึงกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพพร นพรัตน์ (2558) ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนตามหลักสูตรของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความใฝ่รู้เพื่อพัฒนาตนเอง รวมถึงเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผลการเรียน เกี่ยวข้องกับการประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียน การประเมินมีความชัดเจน ยุติธรรม เป็นไปตามระเบียบ และสามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิสริย์ โขวิวัฒนา (2556) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย (4.11) ซึ่งนักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิธีการประเมินผลที่มีความชัดเจน โดยที่อาจารย์มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าเพื่อให้นักศึกษาเตรียมพร้อมรับการประเมิน

5. ความพึงพอใจด้านอาจารย์ที่ปรึกษา เกี่ยวข้องกับการมีช่องทางหลากหลายในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา ความสะดวกในการเข้าพบ การเอาใจใส่ติดตามผลการเรียนและการใช้ชีวิต รวมถึงการมีตารางการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรญา ทองอุ่น และจันจิราภรณ์ ปานยินดี (2560) ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จากการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาพบว่ามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ความพึงพอใจในด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการมีคะแนนมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าความต้องการในการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์ทางตรงเป็นอย่างมากต่อความพึงพอใจในของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรนำผลไปใช้เพื่อการปรับกลยุทธ์ที่ใช้ในการ

ประชาสัมพันธ์ทั้ง 3 ด้านคือด้านสถาบัน ด้านเหตุผลส่วนบุคคล และด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อ เพื่อจูงใจให้เด็กนักเรียนสนใจในการสมัครเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัย ในประเด็นของความพึงพอใจของนักศึกษาทั้ง 5 ด้านถึงแม้นักศึกษาจะมีความพึงพอใจอยู่แล้วก็ตาม แต่มหาวิทยาลัยควรนำผลการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาไปปรับปรุงอยู่เสมอเพื่อรักษาและเพิ่มความพึงพอใจของนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้พบว่าตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค่อนข้างมีความใกล้เคียงกันมาก จึงทำให้ไม่มีความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของความสัมพันธ์หลายตัวแปร ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรทบทวนข้อคำถามและดัชนีของทั้งความต้องการในการศึกษาต่อและความพึงพอใจของนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- เกษมะณี การินทร์ และคณะ.(25558). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จุฑามาศ ชูจินดา และคณะ.(2555). รายงานการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ในเขตนนทบุรี. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ฉันทะ จันทะเสนา และคณะ. (2560). การศึกษาความพึงพอใจในคุณภาพการบริการทางอิเล็กทรอนิกส์. **วารสารบริหารธุรกิจ**. 4(153), 45-63.
- บุญใจ ศรีสถิตย่นรากูร.(2555). **ระเบียบวิธีการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไออินเตอร์ มีเดีย.
- มีสิทธิ์ ชัยมณี.(2557). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะวิทยาการศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- วรญา ทองอ่อน และจันจิราภรณ์ ปานยินดี.(2560). ความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. **วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์**. 2(1), 1-12.
- สมศรี เพชรโชติ.(2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. **วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี**. 11(3), 168-184.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2560).**แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อัมพาพร นพรัตน์. (2558). รายงานการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนตามหลักสูตรของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา. ยะลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- อาจารย์ ประจวบเหมาะ.(2554). การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดระบบการเรียนการสอน หลักสูตรการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. **วารสารจันทรเกษมสาร**. 17(33), 77-86.
- อิสริย์ โชว์วิวัฒนา.(2556). ความพึงพอใจของนักศึกษานิเทศศาสตร์ที่มีต่อหลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย**. 33(ฉบับพิเศษ), 1-12.
- Becker, Jan-Michael; Klein, Kristina and Wetzels, Martin. 2012. Hierarchical Latent Variable Models in PLS-SEM: Guidelines for Using Reflective-Formative Type Models. **Long Range Planning**. Vol. 45: 359-394.
- Henseler, J., & Dijkstra, T. K. (2015) ADANCO 2.0. Kleve: Composite Mdeling, <http://www.Composite modeling.com>.
- Ringle, C.M., Sarstedt,M. & Straub,D.W. (2012). A critical look at the use of PLS-SEM in MIS Quarterly. **MIS Quarterly**, 36(1), 3-14.